

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๔๐๕.๗/๓๙๘๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๒๒๖
วันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๐ ๙.๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๓๘๐๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๒๙๔๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. โครงสร้าง องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และ
ตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง
๓. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอ เรื่อง แนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วน
ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบ
ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ตามที่กระทรวงการคลังมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
โดยพิจารณาเห็นว่า ยังมีประเด็นปัญหาที่สมควรได้รับการแก้ไขใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑.๑.๑ หน่วยงานผู้จัดหาพัสดุกำหนดขอบเขตของงาน (Terms of Reference : TOR)
ไม่ชัดเจน กำหนดคุณลักษณะเฉพาะเป็นการลือคสเปค หรือกำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง

๑.๑.๒ การสมยอมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล)

๑.๑.๓ การจัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย (Agent) มีใช้จากผู้ผลิตโดยตรง

๑.๒ จากประเด็นปัญหาข้างต้น กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางได้ดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องไปแล้ว เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ และมีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม สรุปได้ดังนี้

๑.๒.๑ พัฒนาระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ซึ่งกำหนด
แนวทางปฏิบัติในการจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Market : e-market) และด้วยวิธี
ประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Bidding : e-bidding) ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ โดยเฉพาะวิธีประกวดราคา
อิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) กำหนดให้มีการนำร่างประกาศและร่างเอกสารประกวดราคา เผยแพร่ในเว็บไซต์
ของส่วนราชการและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง (www.gprocurement.go.th) ให้สาธารณชนเสนอแนะ

/หรือ ...

หรือวิจารณ์ เพื่อให้การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ เป็นไปด้วยความรอบคอบ มีรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะเหมาะสม เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ และไม่มีการกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม รวมทั้งในขั้นตอนการเสนอราคา ผู้ประกอบการหรือส่วนราชการจะไม่ทราบว่า มีผู้ประกอบการรายใดมาซื้อของ หรือมาเสนอราคา ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาดำข้อ ๑.๑.๑ และข้อ ๑.๑.๒ ข้างต้น

๑.๒.๒ การจัดหาพัสดุด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) ได้เริ่มนำมาใช้กับส่วนราชการเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และข้อมูลผลของการจัดซื้อจัดจ้าง ตั้งแต่เริ่มใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ ปรากฏว่า สามารถประหยัดงบประมาณได้ ๖๙,๖๗๐.๖๖ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๔ ของวงเงินงบประมาณที่ใช้ในการจัดหา

๑.๒.๓ การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact : IP) โดยมีคณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (Anti – Corruption Cooperation Committee) ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและวิธีการในการดำเนินการโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คัดเลือกโครงการรวมทั้งการคัดเลือกผู้สังเกตการณ์เพื่อเข้าร่วมโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

ในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมดังกล่าว จะเลือกโครงการขนาดใหญ่และเป็นที่สนใจของประชาชน และทำข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร รวม ๓ ฝ่าย ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่สนใจเข้ามาเป็นผู้เสนอราคาหรือเสนองานกับภาครัฐ และผู้สังเกตการณ์ที่มาจากภาคประชาสังคม โดยข้อตกลงคุณธรรมกำหนดให้หน่วยภาครัฐต้องเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอน และผู้เข้าร่วมการเสนอราคาจะต้องไม่ให้ เสนอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันเป็นประโยชน์ต่อการเสนอราคา และยินยอมให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วมสังเกตการณ์และตรวจสอบโครงการตลอดระยะเวลาและทุกขั้นตอนจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ สำหรับผู้สังเกตการณ์ (Observer) จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐนั้น ๆ และต้องมีความเป็นกลางไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งหากพบพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและหน่วยงานไม่แก้ไข ผู้สังเกตการณ์จะแจ้งให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตหรือคณะอนุกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริตผ่านองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง และมีข้อสั่งการต่อไป การดำเนินการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหา ตามข้อ ๑.๑.๑ และ ๑.๑.๒ ข้างต้น ปัจจุบันมีโครงการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม จำนวน ๓๔ โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๐,๕๙๗.๓๓ ล้านบาท

๑.๒.๔ การกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามโครงการความโปร่งใสในงานก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency Initiative : CoST) สำหรับโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ โดยให้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างในทุกๆ ระยะที่ดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถแก้ไขปัญหา ตามข้อ ๑.๑.๑ – ข้อ ๑.๑.๓ ข้างต้น ปัจจุบันมีโครงการงานก่อสร้างภาครัฐที่ต้องเปิดเผยข้อมูลรวม ๗ โครงการ เป็นวงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐๒,๗๐๗ ล้านบาท

๑.๒.๕ ร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ได้กำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดำข้อ ๑.๑.๑ - ข้อ ๑.๑.๓ สรุปได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง ห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง หรือของผู้ขายรายใดรายหนึ่งโดยเฉพาะ

(๒) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและผู้ประกอบการในการป้องกัน การทุจริต โดยกำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ระหว่างหน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคา และผู้สังเกตการณ์หน่วยงานภาครัฐ รัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ขั้นตอนหนึ่งขั้นตอนใด ของการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐได้

(๓) หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่ขั้นตอน การจัดทำคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะทำการจัดซื้อจัดจ้าง การประกาศประกวดราคา และการจัดทำสัญญา ไว้ในเว็บไซต์ของส่วนราชการและเว็บไซต์ของกรมบัญชีกลาง

(๔) การกำหนดราคาอ้างอิง ให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดทำ ฐานข้อมูลราคาอ้างอิงของพัสดุที่ต้องคำนึงถึงราคาตลาดของพัสดุ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นข้อมูล ประกอบการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุนั้น

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการราคากลาง มีหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการก่อสร้างที่จะเข้าร่วมเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ในสาขางานก่อสร้างต่างๆ ตามที่คณะกรรมการราคากลางกำหนด

(๖) กำหนดให้มีการอุทธรณ์และร้องเรียน โดยผู้ที่ได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการ จัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ในกรณีที่เห็นว่า หน่วยงานของรัฐ มิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

(๗) การกำหนดบทลงโทษ ในกรณีเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการจัดซื้อจัดจ้างหรือ การบริหารพัสดุโดยมิชอบ หรือโดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาท ถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขต ของงาน (TOR) ไม่ชัดเจน หรือกำหนดคุณลักษณะเฉพาะเป็นการลือคสเปค และกำหนดราคากลางสูง เกินความเป็นจริง การสมยอมราคาในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การยั่วประมูล) และการจัดซื้อ การจัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย (Agent) มิใช่จากผู้ผลิตโดยตรง สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรเสนอแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการก่อนในระหว่างรอการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ซึ่งยังต้องใช้เวลาอีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา จึงจะมีผลใช้บังคับ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหา การจัดซื้อจัดจ้างได้ก่อนในระหว่างรอการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ ซึ่งยังต้องใช้เวลาอีกหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็จะมีผลใช้บังคับ จึงจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยเร็ว

๔.สาระสำคัญของเรื่อง

๔.๑ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ มีมติเห็นชอบหลักการแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วน ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ พร้อมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการเสนอราคาแบบ International Bidding ให้มีความชัดเจน เช่น มูลค่าโครงการ ชัดความสามารถในการรับงาน เทคโนโลยีที่ต้องใช้

๔.๑.๒ กำหนดรายละเอียดในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบทานราคากลาง งานก่อสร้าง โดยให้มืองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ

๔.๑.๓ การกำหนดแนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจให้มีการ บริหารจัดการที่มีความโปร่งใส

๔.๑.๔ เร่งรัดการจัดทำบัญชีและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ รวมทั้งจัดทำบัญชีราคากลางครุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมและเป็นปัจจุบัน

๔.๑.๕ การส่งเสริมให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีการจัดทำโครงการขนาดใหญ่ พิจารณาจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) ในทุกโครงการตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำขอบเขตของงาน (Term of Reference: TOR) และเร่งรัดการจัดหาผู้สังเกตการณ์จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาสังเกตการณ์ และให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

๔.๑.๖ ให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดแนวทางเพื่อกำกับไม่ให้ ข้าราชการและพนักงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือ ประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท รวมถึงการศึกษาดูงานและการฝึกอบรมที่สิ้นเปลืองงบประมาณ

๔.๒ ผลการดำเนินการ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง ได้ดำเนินการในส่วนเกี่ยวข้อง ตามมติคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินเชิงยุทธศาสตร์ ตามข้อ ๔.๑ ข้างต้น โดยได้ประชุมหารือร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และสำนักงบประมาณ เพื่อพิจารณาแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ สรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตของงาน (TOR) ไม่ชัดเจน หรือกำหนด คุณลักษณะเฉพาะเป็นการสื่อคสเปค และกำหนดราคากลางสูงเกินความเป็นจริง มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๑) การจัดทำข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact : IP) ให้คณะกรรมการ ความร่วมมือป้องกันการทุจริต กำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการโครงการร่วมมือป้องกันการทุจริต ในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยคัดเลือกโครงการขนาดใหญ่ของหน่วยงานภาครัฐ และให้ผู้สังเกตการณ์เข้าร่วม สังเกตการณ์และตรวจสอบโครงการตลอดระยะเวลาตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำราคากลาง ร่างขอบเขตของงาน (TOR) จนกระทั่งเสร็จสิ้นโครงการ รวมทั้งให้มีการกำหนดแนวปฏิบัติให้ผู้สังเกตการณ์ตามข้อตกลงคุณธรรม ใช้ประกอบการเข้าสังเกตการณ์ และเพิ่มช่องทางการจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาสังเกตการณ์เพื่อให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อตกลงคุณธรรมของหน่วยงานภาครัฐ

(๒) ให้คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสอบทานราคากลางงานก่อสร้าง โดยมีองค์ประกอบจากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการก่อสร้าง

(๓) ให้กรมบัญชีกลาง นำข้อมูลการจัดซื้อครุภัณฑ์ในระบบ e-GP มากำหนดเป็นราคากลางครุภัณฑ์และปรับปรุงข้อมูลราคากลางให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๔.๒.๒ ปัญหาการสมยอมราคาในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ (การฮั้วประมูล) มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

(๑) เพิ่มกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับหลักเกณฑ์และตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งแต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ เพื่อดำเนินการไปก่อนร่างพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. มีผลบังคับใช้

(๒) ให้กรมบัญชีกลางกำหนดแนวทางการประเมินผลผู้ประกอบการ โดยพิจารณาจากความสามารถของคู่สัญญาในการปฏิบัติงานตามสัญญา เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้าทำสัญญากับหน่วยงานภาครัฐ

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันมากขึ้น ดังนี้

(๓.๑) งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็น การดำเนินงานที่รายละเอียดซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องใช้บุคลากรในสาขา วิชาชีพการก่อสร้างขั้นสูงหรือช่างฝีมือโดยเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ เช่น ทางยกระดับ อุโมงค์ใต้ดิน ท่าเรือขนส่ง ท่าอากาศยาน เป็นต้น ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการประกาศประกวดราคานานาชาติ (International Bidding)

(๓.๒) งานอื่นที่ไม่ใช่งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป และเป็นการซื้อหรือการจ้างมีรายละเอียดของสินค้าบริการหรืองานที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ ให้หน่วยงานภาครัฐกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาโดยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการต่างประเทศสามารถเข้าร่วมการเสนอราคาได้

๔.๒.๓ ปัญหาการจัดซื้อผ่านคนกลาง (Agent) มีแนวทางดำเนินการดังนี้

การจัดซื้อพัสดุที่มีรายละเอียดของสินค้ามีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ และมีผู้ผลิตสินค้าตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามที่หน่วยงานกำหนดน้อยราย ให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดซื้อกับผู้ผลิตโดยตรงโดยไม่ให้ซื้อผ่านผู้แทนจำหน่าย เว้นแต่ มีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ให้จัดซื้อผ่านผู้แทนจำหน่ายได้ ทั้งนี้ จะต้องระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ในรายงานขอซื้อขอจ้างด้วย

ทั้งนี้ การดำเนินการตามข้อ ๔.๒.๒ (๓) และข้อ ๔.๒.๓ ข้างต้น ไม่รวมถึงกรณี ที่การจัดจ้างที่ได้มีการประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางหรือของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานภาครัฐ ก่อนวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องดังกล่าว

๔.๒.๔ แนวทางการกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจให้มีการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้ง/ร่วมทุนและกำกับดูแลบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๘ และวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ แล้ว ซึ่ง สคร. ได้เวียนแจ้งหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งถือปฏิบัติด้วยแล้วโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์ในการจัดตั้ง/ร่วมทุนในบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ

(๒) ขั้นตอนและข้อมูลในการขออนุมัติจัดตั้ง/ร่วมลงทุนในบริษัทในเครือ

(๓) หลักเกณฑ์การกำกับดูแลบริษัทในเครือ ซึ่งกำหนดให้รัฐวิสาหกิจแม่ต้องมีการกำกับดูแลบริษัทในเครือให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีทัดเทียมกับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และที่รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติ โดยบริษัทในเครือต้องถือปฏิบัติอย่างน้อย ดังนี้

(๓.๑) จัดให้มีระบบการบริหารจัดการที่ดี และปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลผ่านรายงานประจำปี ที่โปร่งใสและตรวจสอบได้

(๓.๒) นโยบายป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งโครงสร้างการถือหุ้น/การจัดการ

(๓.๓) โครงสร้างกรรมการที่มีการถ่วงดุล มีกรรมการอิสระ การจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

(๓.๔) งบการเงินของบริษัทในเครือต้องผ่านการตรวจสอบ/สอบทานโดยผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุญาต
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

อย่างไรก็ดี นอกจากการกำหนดหลักเกณฑ์ข้างต้น สคร. ได้กำหนดให้บริษัทในเครือจัดส่งข้อมูลรายงานประจำปี ภายใน ๖๐ วันจากสิ้นปีบัญชี และสำหรับกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้บริหารระหว่างปี ให้รายงานทุกครั้งเมื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงภายใน ๓๐ วัน และข้อมูลอื่นๆ ที่ สคร. กำหนดเพิ่มเติมต่อไป

๔.๒.๕ แนวทางการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง

ให้กรมบัญชีกลางพัฒนาระบบ e-GP โดยให้มีการเปิดเผยรายชื่อ และระบุประเภทของผู้ชนะการเสนอราคาว่าเป็นผู้ผลิตหรือตัวแทนจำหน่าย รวมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละหน่วยงานประจำปี โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ ข้อมูลของผู้ชนะการเสนอราคา วงเงินงบประมาณ ประเภทโครงการ และร้อยละของวงเงินที่จัดซื้อจัดจ้างต่องบประมาณรายจ่ายประจำปี ประกาศเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์

๔.๒.๖ สำหรับการกำหนดแนวทางเพื่อกำกับไม่ให้ข้าราชการและพนักงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ รับทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท

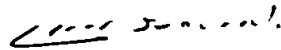
กรณีนี้เห็นควรให้หน่วยงานภาครัฐ กำหนดแนวทางปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยเคร่งครัด

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแนวทางการปรับระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐทั้งในส่วนของการส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ ๔.๒ ดังกล่าวข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

กองการพัสดุภาครัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๗๕๒

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕-๖